

in izvleče iz jednega žepa pipo in mehur izza pasa. „Kje pa sta domá?“ — „Jaz, Máležev Radovan, a ta je Stojko iz Rodice“, odgovori mu brzo moj tovariš. — „Ahá, saj vaše pa poznam; malo se odpóčijta tù-le pod jesénom, potem se pa lahko peljeta gori do nas, govori Kovačev Andrej — ta je bil namreč óni kosec — in se obrne proti meni, pregledavajuč me od glave do nog. Ne braniva se in sedeva v mehko travo. Nad nama leno visi listje jesénovo ter se nevoljno poziblje, ako potegne hladen vetrič. A pri vozu privezan vranec se neprestano obrača in suče in vrtí kakor vrtavka, rep mu gre sém in tjà kakor nihalo; glavo meče sedaj na desno sedaj na levo in jezno zagradi časi za svojo kožo na prsih, misleč, da ulovi sitno muho ali hudega brenclja.

Detelja je kmalu nakošena. Andrej jo meče na voz, jaz in Radovan pa vsak nekoliko časa grabiva. Zadovoljen posméh se pokaže na koševih ustaih in z veseljem naju posadi na voz tik sebe. A meni, ki sem mu pravil, kakó da sem vže časi domá vozil z našo kobilico, ponudi vajeti v roke, dobro vedoč, da sem tudi jaz sam to neizrečeno želel. Kakor ptica leti vranec po belej cesti, a za nami se kadí prašni oblak. Le prenašlo se privozimo h Kovaču in nama je treba zopet peš naprej iti. Pohvalivši mene, da znam tako dobro konja brzdati, povabi naju na latvico kislega mleka. Dobro se nama prilaga hladeče mleko in ajdov kruh. Pokrepčavši in zahvalivši se, napotiva se dalje. Lehko korakava po prašnej cesti, a izza meje naju spremlja mično petje rumenokljunega kosa. Če tudi zlatoobrazno solnce ne pripeka več tako hudo kakor poprej, vender jo mahneva raje skozi gozdič po bližnjici. Prijetno je stopati po mehkem mahovji in se radovati krasne naravine lepote. Ptičje petje se razlega in odmeva po zelenem gozdiči in kaka ververica skoči tu pa tam iz jednega drevesa na drugo. Tudi plašni zajec nama preteče pot in brskne časi po rujavej prsti. Lehen vetrič popiha in zaziblje nežne vejice visokosne smreke ali krivega gabra. Sicer pa je vse tako tiho — skrivnostno.

Naglo nama mine kratkočasni pot in konec gozdiča se vže prikazuje najino domovje. Neka tajnost in tesnota se nehoté poloti človeškega srca, kadar stopa proti domačej hiši. Vse se nam zdi znano, vse takó domače, takó ljubko — — — Prijazna vasíca se skriva za ovočnim drevjem, a po njej žubori potoček in šibko ločje se ziblje ob njega obrežji. Vse je tako mirno, tako tiho — — — Pospéšiva svoje korake in kmalu stopava po domačej vasi. Vse naju pozdravlja, vprašuje in odgovarja, kliče in miga, dokler ne stopiva vsak na prag svoje rojstne hiše.

Pokokljan.

— x —

Resnična dogodba.

(Po Dr. Schubertu.)

Trgovci, ki se vozijo iz Amerike v Indijo, morajo biti po več mesecev na morji ter morajo marsikaj prebiti, o čemur popotniki na kopnem ničesar ne vejo. Za slučaj, ako bi kdo zbolel na morji, imajo vse večje barke svoje zdravnike, ki se s trgovci vozijo ter jim v bolezní pomagajo. Takó je zbolel na nekej barki kapitan ali barkin vodja, in ker se je zdravnik bal, da bi ga mrtvoud ne zadel, rekel je mornarjem, naj takój po obedu ka-

pitana primerno zabavajo ali kako drugače motijo, da ne bode šel spat, kakor je sicer njegova navada, ker to bi mu bilo zavoljo velike vročine jako kvarljivo.

Mornarji so se dogovorili, da si bodo po obedu zanimive dogodbe pripovedovali, kakeršne jim bodo ravno prišle na um, ter tako kapitana zabávali, da ne otide spat.

Kakor sklenili, tako so tudi storili.

Jeden mornarjev je pripovedoval o tristo let starem vinu, katerega je pil svoje dni na Francoskem.

„To ni nič izvanrednega,“ reče kuhar.

„Pri meni domá so zidarji izkopali klet, v katerej so našli steklenice z letnico 1100; te steklenice so bile izvestno blizu do 800 let stare.“

„Kakšno pa je bilo vino v njih?“ vpraša kapitan.

„Ni ga bilo nič več notri,“ odgovori kuhar, „steklenice so bile prazne.“

Potem je povedal zdravnik nekoliko čudnih dogodbe iz svojega življenja. Med drugim je pripovedoval zgodbo o čudovitem vplivu pasje vsteklina. „Pred nekoliko leti,“ pravi zdravnik, „bila se je pripeljala gosposka kočija pred pošto hišo, ki je stala na malem holmeu; konje so dali izpreči, a gospodi so ostali v kočiji ter si za južino naročili veliko skledo rakov. V tem prileti po cesti vstekel pes, ter ugrizne kolo od kočije, in vsled tega je tudi kočija vstekla ter z gospodi dirjala po holmeu niz dolu, dokler se ni vsa razbila in gospoda ki je sedela v njej, hudo poškodovala. A rakom se ni prav nič žalega zgodilo, ker raki imajo mrzlo kri, in zato se jih pasja vsteklina ni prijela.“

„To je pa vže predebela laž“, reče kapitan, ter hoče vstati in oditi. A zdaj se oglasi star mornar, rekoč: „Gospod kapitan, potrpite še samo nekoliko minut. Jaz vidim, da ste vi velik sovražnik laži, zatorej vam hočem še jaz neko resnično dogodbo povedati, katero sem sam doživel.“

Nato je začel pripovedovati, kakó se je svoje dni vozil v Indijo ob najhujšem letnem času, ko malo ne vsak dan hudi viharji razsajajo po morji. Tudi njega in njegove tovariše je strahovit vihar zasačil na morji, da so bili ljudje in barka v največej nevarnosti. Ali Bog jih je vender očuval. Ne dolgo potem, približali so se kopnej zemlji. „Prvič se je pokazalo zopet ljubo solnce,“ pripoveduje stari mornar, „in jaz sem stal na palubi, gledal na kopno in se igral s svojim prstanom. Nenadoma mi pade prstan v morje. Za prstan mi je bilo jako žal, a to ne zaradi njegove dragocenosti, nego mnogo bolj zato, ker mi je bil najdraži spominek na mojo ljubljeno nevesto. Ali kaj mi je pomagalo žalovati po zgubljenem prstanu, ker je bilo vse zamán.

Srečno smo dospeli na kopno zemljo, srečno svoje opravke opravili ter se podali zopet vsak na svoj dom. Ali na prstan nisem mogel pozabiti; zato sem na ónem kraju, kder sem bil prstan zgubil, vrgel trnek v vodo in kmalu sem vjel precej veliko ribo, katero sem z veseljem iz vode potegnil, trebih jej prerezal in — kaj mislite, kaj sem našel v njej?“ —

„Nü, kaj družega nego svoj zgubljeni prstan,“ odgovori kapitan.

„Nè, niste uganili“, reče mornar, „našel sem le njena čreva.“ —

Kapitan in ž njim vsi navzoči so se srčno smijali tej resničnej dogodbi. Kapitan je zdaj lahko spanec premagal in kmalu se je znebil tudi bolezní in slabe volje.

A mi se iz tega učimo, da vsak dogodek lahko zanimiv postane, ako se le zanimivo pripoveduje ali opisuje.

J. S. Gombârov.